

„Ad hvilke Veje kan Landbosforeningernes Virksomhed udvikles syldigere og mere tidsvarende?“

Foredrag holdt i det kgl. Landhusholdningselskab d. 12te Febr. 1868,
af Forpagter Heide.

Ringe Interesse for Læsning. Diskussionsmøder. Udstillinger. Dyrskuer. Fejlene ved disses Ordning. Premiefordelingen ved Horsens Landbrugsforening 1867. De heldige Bestemmelser for Randers Amts Dyrskuer. Forslag om en Samvirken mellem Landbosforeningerne. Hovedmomenterne ved Dyrskuerne Ordning, hvorom man bør enes.

Naar jeg iaften skal tillade mig at indlede dette Spørgsmaal, da er det fordi jeg stoler paa, at det vil finde en almindelig og udelt Interesse, og at det vil byde et rigt Stof for Diskussion.

Efter „Ugekrift for Landmænd“ har Danmark for Tiden 53 Landbosforeninger, sandelig et ikke lidet Antal, og et glædeligt Bevis paa, at Interessen og Opmærksomheden for Danmarks Velstandskilde — Agerbruget — er almindelig og levende. Det er ikke faa Kræfter og et ikke lidet Maal af Tid og Arbejde, der virker i disse 53 Landbosforeningers Tjeneste, og det vilde være interessant og gavnligt at kjende Størrelsen af den Kapital i Penge, der benyttes, og i hvilke specielle Dje med den anvendes.

Af de 53 Landboforeninger er det kun et meget lidet Antal, jeg har mere eller mindre Kjendskab til; og jeg maa indrømme det, skjøndt det er en Fejl, at jeg, som Formand for en Landboforening, maa afgive denne Tilstaaelse. Det er derfor en Selvfølge, at min Bedømmelse af Landboforeningernes Virksomhed ikke vil passe paa dem alle, og at jeg, ved i det Følgende at fremhæve Mangler eller Fejl, nærmest tænker paa den Forening, for hvilken jeg har den Ære at være Formand.

Af de mange ulige Maader, hvorpaa en Landboforening kan virke, og af hvilke jeg kun skal fremhæve nogle enkelte, vil jeg da først nævne dens Virksomhed ved at stifte og samle et Bibliothek, hvilket utvivlsomt maatte kunne stifte stor Nytte, hvis det blev benyttet nogenlunde flittigt; men dette kan ingenlunde siges at være Tilfældet, i al Fald med det Bibliothek, som vi have oprettet ved Horsens Landbrugsforening; ja, jeg maa endog sige, at Benyttelsen er meget utilfredsstillende. For dog muligvis at faae Sandsen for landøkonomisk Læsning noget mere udbredt, besluttede Foreningen sig til for nogle Aar siden at tilbyde alle de af dens Medlemmer, der vilde holde „Ugeskrift for Landmænd“, at levere dem dette for halv Pris, men selv med dette Tilbud opnaaedes der kun, at nogle og tyve af Foreningens 7—800 Medlemmer benyttede sig deraf, og Foreanstaltningen maatte derfor atter ophøre.

Et andet Middel, hvorved en Landboforening kan virke til Held for Agerbruget, er ved at afholde Diskussionsmøder. Men hellerikke dette Middel kan faae nogen ret Betydning, da Møderne som oftest ere meget tarvelig besøgte, og det Udbytte, der hentes deraf, staaer derfor ikke i noget passende Forhold til de store Offre af Tid og Kræfter, af god Villie og Udholdenhed, der maa udfoldes fra Bestyrelsens Side. Man har søgt at gjøre Udbytet af Diskussionerne mere frugtbringende ved Bekjendtgjørelse gennem Landboforeningernes Tidende, men af Mangel paa tilstrækkelig Støtte fra Foreningerne har nu denne maattet høre op at udkomme. Man har ogsaa forsøgt at offentliggjøre Forhandlingerne gennem Stedets Avis, og denne Maade

syntes at være ret heldig; men formedelst de ulige politiske Anstuelser holdes nu 2 til 3 forskjellige Blade i hver Kreds; derved bliver Benyttelsen af Stedets Avis mindre tilfredsstillende, og at benytte flere Blade bliver for vidtløftigt og bekofteligt. Ved en Samvirken af samtlige eller den større Del af de 53 Landboforeninger troer jeg, at et heldigere Resultat i fornævnte Henseende vil kunne naaes, ved paa fælles Bekostning at lade trykke Beretninger, Referater og landøkonomiske Meddelelser i et saa stort Antal, at de kunne tilstilles Foreningernes Medlemmer gratis og i Hjemmet. Jeg troer, det vil være den rette og praktiske Maade at udbrede landøkonomisk Væsening paa, og den kan næppe blive for uoverkommelig eller bekoftelig.

Udstillinger til forskjellige Aarstider og i ulige Retninger virke utvivlsomt gavnligt. Jeg vil her tillade mig at nævne den fornylig afholdte Udstilling af Vinteresmør i Aarhus, hvortil Præmierne, i det mindste for en Del, tilvejebragtes ved Sammenstud fra flere Landboforeninger, en Udstilling, som Landmændene sikkert skyldte d'Hrr. Kjøbmænd Tak for, og som vel tør ansees for den heldigst ordnede Smørudstilling, vi hidtil have havt. Der er ingen Tvivl om, at Udstillinger kunne danne et væsentligt Led i Foranstaltningerne til Agerbrugets Fremme, men til Udstillinger høre Præmier, og disse saavel som Arrangementet kræve ikke faae Penge; og dette bliver saa meget mere føleligt, som jeg troer, at de fleste Landboforeninger lide under Trykket af at have for faa Penge til deres Raadighed. I mange, og maaste de fleste, Landboforeninger er Kontingentet endnu kun 1 Rd. aarlig, hvilket ikke afgiver de fornødne Pengemidler til en tilfredsstillende Virksomhed. Men der burde ej heller være nogen Grund til at blive staaende herved; et saa ringe Kontingent staaer ikke i noget Forhold til det Bidrag, som Størstedelen af Gaardejerstanden uden ringeste Ulempe kunde yde til denne Sags Fremme. Dog veed jeg af Erfaring, at der i flere Kredse er stærk Stemning mod at yde et højere Kontingent, og det er saaledes desværre en Sandhed, at mange

Landmænd endnu ikke have et aabent Dje for den Nytte, som Landbosforeningernes Virksomhed kunde stifte. Det vil altid være misligt for en enkelt Landbosforening at forhøje Kontingentet, medens alle de omliggende Foreninger blive staaende ved det hidtidige lave, men jeg troer, at det vil kunne gøres uden Fare for i nogen kjendelig Grad at formindste Medlemsantallet, naar en større Del af Landbosforeningerne samtidig kunde beslutte sig til at bestemme Medlemsbidraget til 2—3 Rd. aarlig. En saadan Samvirken vil imidlertid ikke være let at opnaa, navnlig i Sjælland, men det kan dog vist lade sig gjøre; her paa Sjælland ere Landbosforeningerne med Hensyn til Samvirken forud for de øvrige.

Sluttelig kommer jeg til Dyrskuerne, som vel maa kaldes den vigtigste og betydningsfuldeste Virksomhed for Landbosforeningerne. Spørges der: ere Reglerne, hvorefter Udstillingen, Bedømmelsen og Præmietilkendelsen finder Sted tidsvarende? da maa jeg i flere Henseender besvare dette Spørgsmaal benægtende. For at begrunde dette, skal jeg blot fremhæve de Bestemmelser, der almindelig gjælde for Udstillingen af Malkekvæget, og jeg skal saa meget mere fremhæve denne Dyrsklasse, som den hidtil i en uheldig Grad har været Stedbarn ligeoverfor Dyrskuernes Bestræbelser for at fremme Hesteavlens, skjøndt Malkekvægets Forbedring i en langt omfangsrigere Grad vilde have bidraget til Velvære. Jeg skal tillade mig at nævne Præmiefordelingen til Hornkvæg ved Hørens Landbrugsforenings Dyrskue 1867; Kvæget var gennemgaaende delt i 3 Afdelinger, af hvilke der til

Tyre over 2 Aar uddeltes:

1ste Afdeling, Rent jydsk Kvæg af sort, graat, blaffet, sort- eller graabroget Lød, 4 Præmier paa 30, 20, 10 og 5 Rd. 65 Rd.

2den Afdeling,

Rent Anglerkvæg, 3 Pr. paa . 30, 20, og 10 — 60 —

3die Afdeling, Kvæg

af blaridet Race 6 „ „ 25, 20, 10, 10, 5 og 5 — 75 —

Læteris 200 Rd.

Transport 200 Rd.

Tyre over 1, ikke over 2 Aar:

3 Præmier paa . . . 10, 5 og 5 Rd. 20 —

Køer over 3, ikke over 11 Aar:

1ste Afdeling 12 Præmier paa 20, 15, 10, 10, 8, 8, 5, 5,
2, 2, 2 og 2 Rd. 89 —

2den — 4 — — . 20, 15, 5 og 2 — 42 —

3die — 15 — — 20, 16, 12, 10, 10, 8, 8,
5, 5, 5, 2, 2, 2, 2 og 2 Rd. 109 —

Kvier og Køer over 1, ikke over 3 Aar:

1ste Afdeling 4 Præmier paa . 8, 4, 2 og 2 Rd. 16 —

2den — 3 — — . . 8, 2 og 2 — 12 —

3die — 5 — — 8, 4, 2, 2, og 2 — 18 —

506 Rd.

Det vil heraf sees, at vi vel skjelne mellem Racer, men vi fremhæve ikke eget Tillæg eller Afstamning, og vi ere ikke komne ud over at uddele de fleste Præmier og de fleste Penge til Blandingskvæg, og alt for mange Præmier til enkelte Køer, hvilket har faare liden Betydning for Kvægavlen i det Hele taget. En Del Vandboforeninger skjelne ej heller mellem Racer, men Bedømmelsen finder Sted i en broget Samling, som forekommer mig at være endnu værre. Jeg troer ikke, at vi bør give Præmier til Blandingskvæg, som ikke er dannet til en Stamme, eller til Kvæg, som ikke er af eget Tillæg, og hvis Afstamning ikke kjendes, thi vi anerkjende det derved som godt Tillægskvæg, hvilket næppe kan siges at være rigtigt. Men det er ikke let at arbejde imod den store Strøm, og Grunden til, at Reformere i saa Henseende lade vente paa sig, er rimeligvis den, at man anseer det for nødvendigt at gjøre disse Indrømmelser til det ikke ringe Tal af Medlemmer, som endnu ikke ville erkjende Betydningen af Afstamning, og som f. Ex. ingen Bægt lægge paa, hvilken Tyr, der benyttes. Thi som bekjendt gaa en stor Mængde Medlemmer ind i Foreningerne i Forventning om dog at kunne faae en af Smaapremierne engang imellem,

idet de fige, naar vi give 1 Rd. aarlig i Medlemsbidrag og blot hvert andet Aar kunne faae laveste Præmie, 2 Rd., ere vi stadesløse; og selv har jeg Exempler paa, at Medlemmer ere udtraadte af en Forening, fordi denne Forventning, formedelst dens flette Begrundelse, i Løbet af et Par Aar er bleven stuffet.

I afvigte Aar overværede jeg med stor Interesse Randers Amtshusholdningssekselskabs Dyrskue, og der fandt jeg efter mit Skjonnende gennemført med Hensyn til Malketvæg, hvad man efter Kredsens Forhold for Tiden kan fordrø; men i den Henseende er maaste ogsaa denne Forenings Dyrskuer enestaaende. Kvæget bedømmes i 3 Afdelinger, nemlig:

- 1) Svære eller Tyre af Federacen;
- 2) Lettere eller Tyre af Malkeracen, der tillige maa være af jydsk Race, idet alle andre bortvises, og

3) Familier efter følgende Regler:

- a) Kvæget skal være af jydsk Race, enten fort eller sortbroget, blaffet eller blafbroget, og i en passende Alder som Tillæggsdyr; Tyren maa være over 2 Aar og Køerne staa med Kalv eller have kælvet sidste Vinter.

- b) En Fremstiller, der har holdt en Besætning af Malketøer, stiller af en Besætning paa:

over 150 Stkr.	. . .	1 Tyr,	3 Køer	og 2 Kvier
fra 100—150 Stkr.		1 —	3 —	og 1 —
fra 50—100	—	1 —	2 —	og 1 —
under 50	—	" —	2 —	og 1 —

- c) Hver Anmelder maa underskrive følgende Erklæring: „Med Haands Underskrift forsiktrer jeg herved, at de af mig fremstillede Kreaturer, til Konkurrence ved Præmieuddelingen for en Samling Malketvæg, bestaaende af . . Tyr . . Køer . . Kvier, ere af mit eget Tillæg, opdrættede af mig og mig tilhørende.“

Der er altsaa lagt Vægt paa Afstamning, med Hensyn til Malketvæg tillige paa Racen, og især paa eget Tillæg. Der var udstillet 29 større og mindre Samlinger, 8 Tyre af Malkeracen og 19 Tyre af Federacen. Paa en Maade havde Amtshusholdningssekselskabet udelukket Køer fra Dyrskuet, idet Præmierne til Samlingerne af Malketvæg af jydsk Race og eget Tillæg

vare tilvebragte ved frivillige Sammenstud i dette Djiemed, og der var saaledes ikke anvendt af Foreningens Midler dertil.

Med Dyrskuet i Randers for Dje, troer jeg nok at kunne sige, at man hellerikke ved de andre Dyrskuer bør tilstede Udgang for Tyre og Køer af blandet Race uden mindste Bevis for Afstamning; Kvægavlens Fremme skades aabenbart ved denne Hensyntagen til Medlemstallet, som man frygter for vil formindstes ved at indføre strengere Bestemmelser. Tilmed troer jeg, at denne Frygt vilde være væsentlig ugrundet, hvis der kunde opnaaes en Samvirken mellem Landboforeningerne, hvorved endvidere Principer for Dyrskuernes Ordning vilde fremmes. Horsens Landboforening tillod sig 1866 at foreslaa flere andre Foreninger gjensidig at sende Delegerede til deres respektive Dyrskuer i 1867. Forslaget fandt velvillig Modtagelse af Sorø landøkonomiske Forening og af Randers Amtshusholdnings-selskab. Forsøget er saaledes gjort, og jeg troer ligesaa fuldt at udtale de andre Delegeredes som min egen Overbevisning, naar jeg mener, at en Fortsættelse af dette Forsøg vil bidrage overmaade meget til at fremme de ønskelige Reformer i Vedtægterne for Dyrskuerne og Præmieuddelingen i Fremtiden. Horsens Landbrugsforening har i et Bestyrelsesmøde i sidste Efteraar vedtaget om muligt fremdeles at fremme denne Sag og besluttet at anmode det kgl. Landhusholdnings-selskab om at bringe et saadant Forslag til Forhandling ved det i indeværende Aar i Anledning af Landmandsforsamlingen 1869 forestaaende Delegeretmøde i omtrent følgende Form:

- 1) Aarligt indbyder en Landboforening Delegerede fra samtlige danske Landboforeninger til at overvære dens Dyrskue og Udstilling.
- 2) Dyrskuet og Præmieuddelingen omfatter kun Landboforeningens Kreds, men Udstilling af Dyr og særlig Konkurrence kan finde Sted fra andre Kredse.
- 3) Udstillingen af Maskiner og Redskaber m. m. tilvebringes hovedsagelig igjennem andre Landboforeninger, som paa

egen Bekostning besørge indsendt de Gjenstande, som de formene kunne have Interesse og Betydning.

- 4) Dyrskuet og Udstillingen maa i intet Tilfælde vare længere end 2 Dage.

Jeg troer, at den her paapegede Samvirken imellem Landboforeningerne for Tiden vil kunne virke saare heldig saavel med Hensyn til Dyrskuerne som i andre Retninger, men jeg troer derimod ikke, at en saadan Ordning vil vise sig at være tilfredsstillende i en længere Arrække. Agerdyrkningsforholdene maa skride hurtig fremad, og bliver Fernbanenettet i Jylland og paa Øerne fuldentd, da vil der næppe være Betæneligheder ved hvert Aar at afholde en større Landmandsforsamling, men indtil den Tid troer jeg, at de Forslag, jeg her har tilladt mig at fremkomme med, ville være heldige for Overgangstiden og fremme Landboforeningernes Virksomhed.

Hertil knyttedes følgende Diskussion:

Kammerraad Andersen, Gunderslevholm, samstemmer i, at der følges samme Regler for Dyrskuerne, og navnlig for Malfekvægets Bedkommende, men det vil vist være umuligt at faae dette gennemført, undtagen for nogle enkelte Hovedmomenter; man kan f. Ex. i Jylland stjæle mellem forskellige Racer, hvilket næsten er umuligt her. Ligesaa er han ogsaa enig i, at det er heldigst at lægge Præmierne paa Handdyrene, navnlig de fuldt udviklede, thi dels ere Handdyrene af langt større Betydning for Kvægavlens Fremme og dels ville derved de gode Handdyr holdes i længere Tid til Afbenyttelse. I Sorø Amts Landboforening har der været nedsat en Komite for at drøfte en bedre Ordning af Dyrskuerne, navnlig med de fra Randers og Horsens indhenteede Erfaringer for Øje; enkelte Punkter af de derværende Foreningers Bestemmelser ville rimeligvis ogsaa blive benyttede, men i sin Helhed maa man blive staaende ved dem, man hidtil har fulgt. Det er saaledes paa-tænkt, at kun Køer, der ere tillagte eller i al Fald opdrættede af Eieren selv, skulle kunne æste Præmie paa Dyrskuerne; man vilde altsaa derved udelukke baade de store Besætninger, hvoraf der let kan udpilles nogle gode Individuer, men som ikke have nogen synderlig Betydning, naar de ere sammenkjøbte, og lige-

faa de Individier, der opkjøbes af Brangerne for at prøve deres Nytte paa Dyrskuerne. Ogsaa er han saa fuldt som nogen enig i det Rigtige i at udelukke Blandingsdyr; han har selv stærkt kæmpet derfor, men Grændsen kan ofte være vanskelig at drage, og man vil derved tillige være udsat for Konkurrencen fra alle de smaa Foreninger i samme Egn, der ikke ville følge samme Princip.

Forpagter Heide har ikke ment, at man skal gaa i Detail med den ønskede Samvirken og Overensstemmelse mellem Landboforeningerne, men kun, at man bør enes om de i hans Foredrag nævnte Hovedpunkter: ikke at belønne købte Dyr eller Blandingsdyr og kun Hundyr, hvor disse fremstilles som Led af Samlinger af eget Tillæg. Saa vidt han veed er man nu ogsaa i Kals Vig's Landboforening bleven enig om kun at belønne eget Tillæg.

Lehnsgreve Holstein: Skjøndt de Principer, hvorefter man hidtil har ordnet Præmieuddelingen ved Dyrskuerne, have gjort god Nytte og hjulpet vor Kvægavl fremad, saa er han dog fuldt enig i, at vi nu have naaet et Standpunkt, hvor en Bibeholdelse af de hidtidige Principer ingenlunde er tidssvarende, men tværtimod vilde udsatte os for snarere at tabe de naaede Forbedringer, end at vinde nye, og saalænge man derfor ikke bliver enig om at lægge sundere Principer til Grund for Foreningernes Virksomhed, vil denne for en væsentlig Del vise sig ørkesløs.

Den større Samvirken mellem de forskellige Foreninger, som af saa mange Grunde er saa ønskelig, havde man haabet at kunne faae grundlagt gennem Landboforeningernes Tidende og det paa en billig Maade; det glippede imidlertid, og han frygter for, at det samme vil blive Tilfældet med Hr. Heides Forslag om, at Foreningerne skulle lade trykke og sende hverandre Referater om deres Forhandlinger, thi en fuldstændig Gjensidighed, hvorpaa en slig Ordning maa grundes, vil vistnok kun vanskeligt kunne bringes tilveje. Imidlertid vil Sagen maaske dog være naaet saa langt frem ved de Stød, som Landboforeningernes Tidende og Statskalenderen have givet den, at den nu lader sig virkelig gjøre. Her paa Sjælland har man søgt at fremkalde en Samvirken ved at Delegerede (Formanden og 2 af Foreningernes Medlemmer) fra alle Sjællands Landboforeninger en Gang aarlig samles i et større Møde; uden at der opnaaes en fuld Samstemning har det dog stor Betydning, at man bliver personlig kjendt med hverandre og med Hovedprinciperne for de repræsenterede Foreningers Virksomhed; og han troer, at der derved er knyttet Forbindelser selv mellem

tidligere konkurrerende Foreninger. Maaſte lader noget lignende ſig udføre i Syſland, og naar endelig engang hele Fernbanenettet er fuldenndt, da kunne lignende Plenarmøder holdes for hele Landet.

Gaaſte viſt er Medlemsbidraget noget ſtørre her paa Verne end i Syſland, men denne Fordel paralyſeres ved det mindre Medlemsantal, thi naar man har Valget mellem et Selſtab paa 7—800 Medlemmer, der ſvare 1 Rd. aarlig i Medlemsbidrag, ſaaledes ſom i Horsens, og et andet, hvor der vel ſvares 3 Rd. aarlig, men Medlemſtallet kun er 150—200, da ſynter viſt Bægtſtaalen til Fordel for det lille Kontingent. Dog har dette maaſte mindre at ſige for de ſydſjællandske Amters Landboforeninger, idet der i al Fald baade i Bræſtø og Sorø Amt findes mindre Selſtaber, der, i al Fald i Principet, alene optage Medlemmer, ſom kun ere Ejere af indtil et viſt Antal Tdr. Hartkorn, og i diſſe optages derfor en ſtor Del af de mindre Jordbrugere, der paa Grund af det højere Kontingent holde ſig borte fra de ſtore Amtſforeninger.

Hvad Dyrſtuerne angaa, er han fuldkommen enig i, at man har offret for meget af Kræfterne paa Heſtene og for lidt paa Kvæget; dette vilde langt hurtigere og i langt ſtørre Omfang bragt et rentebærende Reſultat, men det maa maaſte netop paa Grund deraf undſkyldes, at Staten ſaa ſærlig har ſtøttet Heſtene, da deres Forbedring langt mere trænger til ſlige Midler for at fremhjaelpes. Smidlertid troer han ikke, at Heſteavl en her paa Sjælland paa Grund af Præmier og Dyrſtuer har gjort noget ſynderligt Fremſkridt i de ſidſte 12—16 Aar, men dog har man ikke kunnet undvære denne Støtte eller Driſſjeder, da Heſteavl en rimeligviſ i ſaa Fald vilde have ſtaaet kjendelig ſlettere. For Syſland ere Forholdene lidt anderledes, efterſom Heſteavl en der maa ſiges at have mere Rentabilitet end her.

Det er en ſtor Fordel for Syſland, at det kun har temmelig beſteemt udprægede Racer, og at navnlig den ſtore jydſke Race har et ſaa let og beſteemt Kjendemærke ſom Lødet. Det er heldigt, at Randers Amtſforening er begyndt med at ſtille ſaa ſtrange Fordringer ved Dyrſtuerne, da man derved vil ſaae ſtatueret den ſtore Betydning det har at holde ſig til Racer. Ogſaa her paa Verne bør vi virke for kun at præmiebelønne Hundyr i Samlinger, og det var heldigt, om alle Foreninger i denne Retning kunde følge ſamme Princip. Vi have ikke ſynderligt Kvægopdræt her paa Verne, men egentlig kun Kvæghold, idet det i den ſenere Tid har viiſt at betale ſig beſt at kjøbe det tilvøgede Kvæg, benytte det i Mejeribefat-

ningen, indtil det maa udstyhdes, og da fede det saa godt som muligt.

Forpagter Bøch, Balsøllillegaard, beklagede ikke at see flere Medlemmer af Landboforeningerne samlede ved denne Diskussion. Han tiltræder hovedsagelig, hvad der er fremført af de foregaaende Talere, hvorimod han nok i nogle Enkeltheder har en anden Opfattelse. — Dyrskuet sidste Sommer i Horsens, hvor han var mødt som Delegeret for Sorø Amts Landboforening, frapperede ham meget; Kvæget var der delt i 3 Afdelinger, men der burde været langt flere, thi det var en broget Samling af forskjellig Slags Kvæg, som var samlet der. Det undrede ham, at der paa Dyrskuet kun var udstillet saa faare lidt fra de større Gaarde. Der var udstillet Ayrshirerqvæg, men det forekom ham kun at have liden Lighed med det, han tidligere havde seet af Ayrshireracen. Af det udstillede Anglerqvæg var der egentlig kun lidt, der fortjente denne Benævnelse. Faarene vare mærkelig flette; det forekom ham ikke, at der var hvad man kunde kalde et „ægte“ Faar paa hele Bladsen. Derimod vare de unge Hingste udmærket gode, den skønneste Samling han nogensteds har seet, og ogsaa Hopperne vare fortrinlige, om det end forekom ham, at de stode noget tilbage for dem i Randers. — Derimod var det en ublandet Glæde at see Samlingerne af Kvæg i Randers; de udmærkede sig lige meget ved den fortrinlige Censartetthed, der karakteriserede dem, og den udmærkede Omhyggelighed, hvormed de vare udsøgte. Hele Ordningen var ogsaa fortrinlig, og Skuet bar gennemgaaende Vidne om, at Udstillerne til Held for det Hele i en mer end almindelig Grad havde underordnet sig de Ledende. Det var fra Ordningens Side det bedste Dyrskue, han nogensteds havde overværet, og Horsens var det næstbedste.

Det vilde ganske vist være ønskeligt, om vi, saaledes som den ærede Indleder foreslog, kunde samles fra alle de andre Foreninger vexelvis ved hver enkelt af dem, men det vil vist være meget vanskeligt at faae alle Landboforeningerne til at gaa ind herpaa. Han troer derfor, det vil være lettere at faae enkelte Mænd, til hvem man henvender sig derom, til at besøge en Del Dyrskuer.

Forpagter Heide: Kvægstanden i det sydsøtlige Nyland er nederst blandet, og derfor bliver det dobbelt vanskeligt ved de der afholdte Dyrskuer at udstyde Blandinger og kun holde sig til eget og til rent Tillæg, thi først lidt efter lidt ville Folks Øjne aabnes for det Rigtige heri; det er som et Middel til at Erkjendelsen heraf hurtigere kan vinde Udbredelse, at han mener Besøg paa hverandres Dyrskuer ville være særdeles heldige. — Anglerracen

vinder stærk Udbredelse i Horsensegnen; alle Kælvene fra de gode Anglerbefættninger ere folgte længe for Kælvingen. — Han maa fastholde, at et Kontingent af 1 Rd. aarlig er for lille, og aldeles ikke svarende til Nutidens Landbosforhold.

Kammerraad Andersen. Den store Forøgelse af Landbosforeningernes Tal indskrænker deres Kreds; det kan have sine gode Sider, men ved de ensartede og sideliggende Forhold, hvorunder de arbejde, kommer der let for megen Eensformighed ind i deres Virksomhed og derved Stillestaen ind i deres Udvikling. Han troer, det vilde være et heldigt Middel herimod, om flere Foreninger kunde flaa sig sammen om større Foretagender, saaledes som f. Ex. Sorø og Præsto Amters Landbosforeninger sidste Sommer ved Afholdelsen af Industri- og Produktudstillingen i Slagelse.

Redaktør Møller-Holst. Den Tanke, at sende Delegerede fra en Forening til andre, er ganske vist heldig, men den større Del af Foreningerne kunne ej gjøre dette; derimod turde det muligvis ventes, at Landhusholdningsselskabet med tilstrækkelig Lethed vilde ved sine Medlemmer kunne lade sig repræsentere i alt Fald ved alle Landets Dyrskuer og derved stille sig i et Forhold til Landbosforeningerne, der ganske vist vilde blive paastjønnet og nu og da vilde kunne give Anledning til værdifulde Indberetninger, som Selskabet da uden Vanskelighed kunde foranledige offentliggjort.

Forpagter Bech er enig heri, og troer, at Sagen let lader sig ordne, især hvis man kunde enes om i samme Egn at rette Liderne for Dyrskuernes Afholdelse nogenlunde efter hverandre, saaledes at naar f. Ex. en Mand her fra Nerne rejste til Jylland for at besøge et Dyrskue, han da der let kunde faae Lejlighed til at see nogle flere i Naboegnene i de nærmest følgende Dage. Han føler sig forvisset om, at det i saa Fald vilde være let at finde Folk, der vilde paatage sig dette Hverv, selv om de personlig skulde afholde Udgifterne dermed.

Den styrende Præsident: Som Bestemmelsen paabyder, vil der blive sammentaldt et Delegeretmøde fra alle Landbosforeningerne i Sommer i Anledning af Landmandsmødet 1869; Delegeretmødet vil rimeligvis blive afholdt omtrent midt i Juni, og Indbydelseerne til det ville snart udgaa. Ved dette Møde vil det jo væsentlig være Reglerne for Organisation af Landmandsmødet, der skulde drøftes, men der vil dog intet være til Hinder for, at det af den ærede Indleder nævnte Forslag ogsaa vil kunne bringes under Forhandling.